



HRVATSKI SABOR

KLASA: 740-01/22-01/02

URBROJ: 65-22-02

Zagreb, 4. srpnja 2022.



Hs\*\*NP\*740-01/22-01/02\*65-22-02\*\*Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA  
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA  
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o dopunama Zakona o kaznenom postupku*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Natalija Martinčević, zastupnica u Hrvatskom saboru, aktom od 1. srpnja 2022. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, sudjelovat će predlagateljica Prijedloga zakona.

**PREDSJEDNIK**

**Gordan Jandroković**



HRVATSKI SABOR

Zastupnica Natalija Martinčević

Zagreb, 1. srpnja 2022. godine



Hs\*\*NP\*740-01/22-01/02\*6531-22-01\*\*Hs

**P.Z. br. 303**

REPUBLIKA HRVATSKA  
65 - HRVATSKI SABOR  
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	01-07-2022		
Klasifikacijska oznaka:	740-01/22-01/02	Org. jed.	65
Urudžbeni broj:	6531-22-01	Pril.	1
		Vrij.	-

**PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA**

**Predmet: PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU**

Na temelju čl. 85. Ustava RH (NN. br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda RH) i članka 172. Poslovnika Hrvatskog sabora (NN br. 81/13), zastupnica Narodne stranke - Reformisti Natalija Martinčević podnosi **Prijedlog zakona o dopunama Zakona o kaznenom postupku.**

Navedeni prijedlog zakona u Hrvatskom saboru obrazložit će zastupnica Natalija Martinčević.

Natalija Martinčević



**ZASTUPNICA NATALIJA MARTINČEVIĆ**

---

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU**

---

Zagreb, srpanj 2022.

## **I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA**

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u odredbama članka 2. stavak 4. alineja 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine 85/10)

## **II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA ZAKONOM TREBA UREDITI TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI**

Zakon o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11 - pročišćeni tekst, 91/12 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17, 126/19 u daljnjem tekstu: ZKP/08) donesen je 2008. godine, a stupio je na snagu u pojedinim odredbama 1. siječnja 2009. godine i 1. srpnja 2009. godine, te u cjelini 1. rujna 2011. godine, osim odredbi o Visokom kaznenom sudu Republike Hrvatske. ZKP/08 je od svog donošenja mijenjan osam puta, prvi puta 2009. godine, drugi puta 2011. godine, pa zatim u 2012. godini, kada je ZKP/08 usklađivan s novim Kaznenim zakonom (Narodne novine, br. 125/11, 143/12, 56/15 i 61/15 - ispravak, 101/17 i 118/18, u daljnjem tekstu: KZ/11), dok se četvrta izmjena dogodila u prvoj polovini 2013. kao posljedica nužnosti usklađivanja s tri direktive Europske unije. Po opsegu najveća, peta novela ZKP/08, rezultat je, u prvom redu, izvršenja Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-I-448/2009, U-I-602/2009, U-I1710/2009, U-H 8153/2009, U-I-5813/2010, U-I-2871/2011 od 19. srpnja 2012. godine, dok je dio izmjena i dopuna bio rezultat praktične primjene ZKP/08. Izmjena iz prosinca 2014. godine bila je uvjetovana, prvenstveno, potrebom usklađivanja ZKP/08 sa Zakonom o područjima i sjedištima sudova (Narodne novine, broj 128/14). Posljednje izmjene iz 2017. godine rezultat su potrebe za usklađivanjem s četiri direktive Europske unije od kojih su najopsežnije izmjene proizašle kao rezultat prenošenja Direktive 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. godine o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP u nacionalno zakonodavstvo. Osmim izmjenama u 2019.g., predložene su izmjene i dopune ZKP/08, razlog kojih je, prvenstveno, usklađenje domaćeg kaznenog procesnog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije, i to s Direktivom 2016/1919/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. godine o pravnoj pomoći za osumnjičenike i okrivljenike u kaznenom postupku i za tražene osobe u postupku na temelju europskog uhiđenog naloga (u daljnjem tekstu: Direktiva 2016/1919/EU).

Hrvatsku Europska unija, a i sami građani percipiraju kao državu podložnu korupciji. Brojni pokazatelji ukazuju da se radi o sistemskoj korupciji koja prožima lokalnu samoupravu, javne tvrtke i državne institucije. Sistemska korupcija razara državu. Ako želimo pojačati borbu protiv korupcije, onda moramo krenuti od sebe, državnih dužnosnika, jer ćemo na taj način poslati najbolju poruku građanima o našem stavu o korupciji.

S druge strane, svjedoci smo neefikasnosti pravosuđa u procesuiranju otkrivene korupcije kada se radi o kaznenom progonu donedavnih državnih dužnosnika. Procesi, koje javnost prati i putem koje ocjenjuje i pravosuđe i ukupno stanje u društvu vezano za borbu protiv korupcije, traju 10-tak i više godina. Umjesto da se tim procesima po principu generalne prevencije djeluju na građane, prije svega dužnosnike, da se okanu budućih

koruptivnih radnji, oni šalju poruku da se politički utjecajni okrivljenici u nedogled izvlače od zaslužene kazne.

Očito je da će biti potrebno ubrzati kaznene procese kako bi se oni završili u razumnom roku. Ideal razumnog roka bi trebao biti 3 godine do pravomoćnosti. Jedna godina istraga, jedna godina prvostupanjsko suđenje i jedna godina žalbeni postupak.

Ubrzanje postupka se može postići raznim sistemskim i sveobuhvatnim promjenama ZKP-a.

Međutim, ako želimo napraviti brzu kvalitetnu promjenu, i time poslati snažnu poruku i javnosti i potencijalnim počiniteljima visoke korupcije kojom se isisava javni novac, moramo osigurati primjerenu brzinu suđenja odmah.

Predlažemo da u prvoj fazi ta primjerenija brzina suđenja bude za društveno najopasnija dijela, ona iz nadležnosti USKOK-a, kojima se vrši kazneni progon državnih dužnosnika, predsjednika i članova uprava javnih tvrtki i tvrtki u vlasništvu lokalne samouprave.

Ta kategorija ljudi raspolaže sa javnim novcem, ima razne privilegije, kojima onda treba dodati i privilegiju brzog suđenja. Brzo suđenje je korisno i za državu i za okrivljenika.

Brza pravda šalje snažnu opominjuću poruku svim mogućim budućim počiniteljima. Međutim brza pravda je u interesu okrivljenika. Svaki okrivljenik, pogotovo iz poslovnog i političkog svijeta, za vrijeme trajanja suđenja faktički postaje građanin drugog reda. Javno je osramoćen. Tvrtke, a pogotovo banke osobama sa reputacijskim rizikom ne žele davati kredite. Ne žele s njima poslovati. Poslovna ili politička karijera im propada. Ako i budu oslobođeni nakon 10 – 15 godina, nitko im ne može vratiti te izgubljene godine. Šteta je njima i njihovim obiteljima nepovratno nanesena.

Čak i ako su krivi, u tih 10 – 15 godina, koliko traju „velika“ suđenja, oni žive pod pritiskom i onemogućena im je puna poslovna aktivnost. Mogli su već odslužiti kaznu. Platiti dug društvu i vratiti se u normalni građanski život.

Uzroci usporenog suđenja su mnogobrojni, i trebat će ih sistemski mijenjati velikom reformom procesnog zakona.

Međutim, ne dirajući sistemski u ZKP, gotovo trenutačno možemo ubrzati suđenja, ako obvežemo suce da sude u kontinuitetu tj. iz dana u dan. Takav rad zahtijeva veću pripremu suca i stranaka u postupku, ali daje kvalitetniji i brži postupak, te bolji rezultat.

### **III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA**

Za primjenu Nacrta prijedloga Zakona o dopunama Zakona o kaznenom postupku nije potrebno osigurati dodatna sredstva.

#### IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

##### **PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU**

###### Članak 1.

U Zakonu o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11 - pročišćeni tekst, 91/12 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17, 126/19) u Glavi XXI „RASPRAVA“, poglavlje „2. Upravljanje raspravom“, iza članka 394. dodaje se novi članak 394.a. koji glasi:

**„U odnosu na kaznena djela iz nadležnosti USKOK-a gdje su okrivljenici državni dužnosnici, suci, državni odvjetnici te njihovi zamjenici, predsjednici uprava javnih tvrtki i tvrtki u vlasništvu jedinica lokalne i regionalne samouprave, predsjednik vijeća zakazuje i održava raspravu u kontinuitetu od minimum 15 raspravnih dana svakog mjeseca, sve do okončanja prvostupanjskog postupka.“**

###### Članak 2.

U Zakonu iz čl. 1. ovog Prijedloga, u glavi XXIII „REDOVITI PRAVNI LIJEKOVI“, poglavlje „d.)Postupak po žalbi“, iza članka 474. dodaje se novi članak 474 a, koji glasi:

**„Kada drugostupanjski sud zaprimi spis povodom žalbe na presudu u kaznenom predmetu iz članka 394.a., donijeti će odluku unutar godine dana od zaprimanja spisa.“**

###### Članak 3.

**Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.**

#### V. OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Predloženom dopunom Glave XXI „RASPRAVA“ poglavlje „2. Upravljanje glavnom raspravom“, na način da se dodaje novi članak 394 a, bitno se ubrzava glavna rasprava za kaznena djela i okrivljenike opisane u čl. 1. ovog Prijedloga zakona o dopunama Zakona o kaznenom postupku.

Nije samo bitno da se pravda vrši, već mora biti vidljivo da se pravda vrši. Pravda koja se u nedogled odugovlači, u konačnici postaje nepravda, bez obzira na njezin ishod.

Ovaj Prijedlog izmjene i dopune ZKP-a bitno ubrzava raspravu. Danas, sudac u pravilu svaki mjesec ili svaka 2-3 mjeseca zakaže nekoliko raspravnih dana. Umjesto toga treba uvesti kontinuiranu glavnu raspravu koja traje svaki radni dan tijekom minimum 15 radnih dana. To otprilike znači da bi sud bio u raspravi 3 tjedna a 1 tjedan bi koristio za analize proteklog

perioda i pripreme za slijedeći mjesec. Ako znamo da rasprave traju od 9.00 do 13.00 ili 14.00 h, onda to i nije pretjeran zahtjev, jer sucu i strankama ostaju popodnevni sati za pripreme. Kontinuirana rasprava i odluka suca dati će bolji kvalitet odlukama te racionalnije upotrijebiti sudačke, državnoodvjetničke i odvjetničke resurse. Na opisani način gotovo svaku raspravu bi bilo moguće završiti unutar jedne godine.

Uz članak 2.

Kao što liječnici u velikim nesrećama ili ratnim sukobima vrše trijažu pacijenata, i najugroženije liječe preko reda, slično bi trebalo postupiti i u žalbenim predmetima opisanim u čl. 2. ovog Prijedloga.

Pojedina kaznena djela u određenim okolnostima imaju povećanu društvenu opasnost. Društvo je ugroženo i potrebno ga je pojačano braniti. To je dovoljan razlog da se drugostupanjskom sudu u takvom slučajevima naloži prioritarno postupanje, na način da odluku o žalbi donese u roku od jedne godine.

Uz članak 3.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovog Zakona.

## TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE DOPUNJUJU

### Članak 394.

Predsjednik vijeća može odrediti da se odstupi od redovnog tijeka raspravljanja zbog posebnih okolnosti, a osobito zbog broja optuženika, broja kaznenih djela i opsega dokaznog materijala. U zapisnik o raspravi unijet će se razlozi zašto se rasprava ne održava prema zakonom utvrđenom redoslijedu.

### Članak 474.

(1) Kada drugostupanjski sud zaprimi spis povodom žalbe na presudu za kazneno djelo za koje se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti, prije dostave sucu izvjestitelju, spis će dostaviti državnom odvjetniku. Državni odvjetnik vratit će spis u roku od osam dana. Predsjednik vijeća ne može biti sudac izvjestitelj.

(2) Sudac izvjestitelj može prema potrebi od prvostupanjskog suda pribaviti izvješće o povredama odredaba kaznenog postupka, a može preko tog suda ili suca istrage suda na čijem se području radnja ima obaviti ili na drugi način provjeriti navode žalbe u svezi s novim dokazima i novim činjenicama ili od drugih tijela ili pravnih osoba pribaviti potrebna izvješća ili spise.

(3) Ako sudac izvjestitelj utvrdi da se u spisima nalaze zapisnici i obavijesti predviđeni u članku 86. ovog Zakona, dostavit će spise prvostupanjskom sudu prije održavanja sjednice drugostupanjskog vijeća, da predsjednik prvostupanjskog vijeća donese rješenje o njihovom izdvajanju iz spisa i kad rješenje postane pravomoćno, da postupi prema članku 86. stavak 2. ovog Zakona.